

Handreiking ambassadeurs-/aanjaagteams

In deze notitie worden enkele kaders beschreven waarlangs het 'aanjaagteam huisvesting arbeidsmigranten' haar missiewerk kan verrichten. Deze kaders zijn vanzelfsprekend niet in beton gegoten: zij beogen het werk van het aanjaagteam te ondersteunen. Vertrekpunt voor de aanjaagteams ligt in de Nationale Verklaring. Hierin geven onder meer gemeenten, werkgevers/uitzenders en huisvesters aan samen te willen werken om op korte termijn te komen tot meer en betere flexibele vormen van huisvesting voor arbeidsmigranten. Een regionaal aanjaagteam kan hierbij de belangrijke rol vervullen zodat 'het vuur' na een eerste regionale bestuurlijke bijeenkomst blijft branden. Overigens, waar 'aanjaagteam' staat kan ook 'ambassadeursteam' gelezen worden.

Aanleiding

In 2009 verbleven er circa 300.000 EU-arbeidsmigranten in Nederland (rapport Vd Heijden, cijfers 2009). Uit gesprekken met werkgevers blijkt dat er alle reden is aan te nemen dat dit aantal medio 2012 substantieel hoger zal zijn en dat dit aantal voorlopig zal blijven toenemen. De beschikbaarheid van voldoende kwalitatieve goede huisvesting blijft ver achter bij de vraag. Er is zowel landelijk als regionaal brede consensus dat de tijd van enkel onderzoeken en overleggen voorbij is. Er moeten op korte termijn concrete bestuurlijke afspraken komen om meer en betere huisvesting te realiseren. Deze afspraken moeten tot stand komen tussen gemeenten, huisvesters en werkgevers (de zogeheten 'driehoek'). Om deze reden kent het aanjaagteam een vertegenwoordiger uit al deze domeinen.

Doel en resultaat van het aanjaagteam

Het stimuleren dat er uiterlijk begin 2013 concrete bestuurlijke afspraken binnen de driehoek gemeenten, huisvesters en werkgevers gemaakt zijn over substantieel meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten in de regio.

Samenstelling aanjaagteam

Het 'aanjaagteam Huisvesting arbeidsmigranten' bestaat in de ideale situatie uit een afspiegeling van 'de driehoek':

- een wethouder of burgemeester
- een directeur-bestuurder van een woningcorporatie
- een werkgever

Rollen aanjaagteam

Het aanjaagteam heeft geen formele bevoegdheden en is ook niet verantwoordelijk voor het eindresultaat. Sterker nog: het aanjaagteam moet ervoor waken niet de verantwoordelijkheden over te nemen van andere partijen binnen de regio. Niet alleen is een te grote werklast onwenselijk voor het aanjaagteam: het kan ook ongewenst 'leuningdrag' stimuleren van andere partijen in de regio. Het aanjaagteam stimuleert de voortgang door partijen aan te spreken op het nemen van hun verantwoordelijkheid. Daarnaast richt het aanjaagteam zich vooral op het overreden van partijen die nog niet deelnemen aan het proces. Tenslotte kan het aanjaagteam een rol spelen bij het bemiddelen rond gesignaleerde knelpunten. Samenvattend kan worden gesteld dat het aanjaagteam die condities schept, waardoor gemeenten, huisvesters en werkgevers op korte termijn tot concrete (bestuurlijke) afspraken kunnen en willen komen. Daartoe kan het team verschillende rollen aannemen. Het:

- *stimuleren en bekendheid geven* van het project in algemene zin
- *aanspreken* op het nemen van hun verantwoordelijkheid en *het betrekken bij* het proces om tot afspraken te komen bij partijen die nog niet meedoen
- *verkennen* en *signaleren* van knelpunten en het bemiddelen om tot oplossingen te komen
- fungeren als *sparringpartner en troubleshooter*

- *in contact brengen van partijen met elkaar*
- *aanboren van hun (bestuurlijk) netwerk indien noodzakelijk*
- *eventueel escaleren richting portefeuillehouder/BZK*
- *terugkoppelen van de bevindingen tijdens een tweede bestuurlijke bijeenkomst*

Middelen aanjaagteam

Het aanjaagteam kan gebruik maken van verschillende middelen:

1. de *'eigen' sectorspecifieke middelen*: hier ligt ook de kracht van het aanjaagteam. Iedere vertegenwoordiger 'spreekt de taal en kent de mores van de eigen sector en heeft zijn/haar eigen netwerk in die sector. Men kan collegae aanspreken zowel in speciaal voor dit doel te plannen afspraken met collega's, als bij of in de marge van overleggen waar men collegae treft.
2. de *partijen achter de landelijke verklaring*: in de regio ondersteunen BZK, de overige partijen van de Nationale Verklaring en het Expertisecentrum Flexwonen Arbeidsmigranten (EFA) het aanjaagteam, waar mogelijk en wenselijk.
3. Naast bovengenoemde middelen zal het *team met elkaar een aantal keren overleggen* om onder andere:
 - a. bevindingen uit hun eigen netwerk te delen
 - b. overleggen hoe partijen in beweging kunnen worden gebracht afspraken te maken
4. BZK en de VNG beleggen in samenwerking met EFA *een netwerkbijeenkomst van en voor alle aanjaagteam* op 5 december 2012. Hier kunnen aanjaagteams in informele en vertrouwelijke setting kennis en ervaringen uitwisselen en dilemma's met elkaar delen en bespreken.

Aanpak aanjaagteam

Het aanjaagteam bepaalt zelf langs welke lijnen zij haar doelen wil nastreven. Dit kunnen andere partijen niet (en moeten dat ook niet willen) voorschrijven.

Tijdspad aanjaagteam

De druk is groot om tot concrete resultaten te komen. De minister zal begin 2013 de Kamer informeren over de concrete resultaten/afspraken in de regio. Daarbij wordt ook expliciet zichtbaar welke regio en/of welke partijen in een regio achterblijven met het nemen van hun verantwoordelijkheid. Voorstel aan het aanjaagteam is om vanuit die geplande resultaten (concrete afspraken over aantallen, locaties en 'wie doet wat' begin 2013) terug te redeneren: wat is er de komende maanden nodig om tot dat resultaat te komen?